

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssrc.ac.ir>

Research Article

Youth Physical Literacy Development Model: A Study Based on the Challenges and Opportunities in Khorramabad City

Majid Mohammadi¹, Heshmat Alikarmi², Zahra Karimi³

1. Department of Physical Education and Sports Science, Faculty of Literature and Humanities, Lorestan University, Khoramabad, Iran.
2. Department of Physical Education and Sports Science, Faculty of Literature and Humanities, Lorestan University, Khoramabad, Iran.
3. Department of Physical Education and Sports Science, Faculty of Physical Education and Sport Sciences Tehran University, Tehran, Iran

Received: 16/03/2025, Accepted: 16/07/2025, Online Published: 22/12/2025

* Corresponding Author: Majid Mohammadi, E-mail: mohammadi.m@lu.ac.ir

How to Cite: Mohammadi, M; Alikarmi, H; Karimi, Z. (2026). Youth Physical Literacy Development Model: A Study Based on the Challenges and Opportunities in Khorramabad City. *Research on Educational Sport*, 13(41), 41-66. In Persian. Doi: 10.22089/res.2025.17854.2628

Extended Abstract

Background and Purpose

Previous research reveals a lack of global consensus on theoretical models and key factors pertaining to physical literacy. Different countries have developed diverse models shaped by their unique cultural, political, social, and educational systems. The growing recognition of the benefits of physical literacy in Iran, mirroring global trends, has prompted investigations into its conceptual frameworks. Research suggests that the cultural environment and living conditions significantly shape physical literacy, necessitating educational programs tailored to regional contexts. Nevertheless, compared to leading nations such as Canada and England, investigations into physical literacy models, influencing factors, and frameworks remain limited in Iran. Institutional assessments indicate that organizations responsible for public education and community health have yet to systematically address physical literacy development in their agendas. Importantly, physical literacy embodies a multifaceted construct reflecting interactions between an individual's physical capabilities and their sociocultural surroundings. Accordingly, this study aims to develop a contextually grounded model for enhancing physical literacy among youth in Khorramabad, drawing from existing challenges and opportunities.

Methods

Employing a qualitative grounded theory approach, this study followed Strauss and Corbin's (1990) methodology to identify the central phenomenon and explore causal and contextual conditions. Subsequently, primary and secondary outcomes related to physical literacy development were elucidated. Data collection entailed in-depth, semi-structured interviews with a purposively sampled cohort of 25 participants comprising university professors specializing in motor behavior, sports management, and exercise physiology, in addition to experienced doctoral-

Copyright: © 2025 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

level physical education teachers familiar with the concept of physical literacy in Khorramabad. Interview sampling continued until theoretical saturation was achieved, which occurred by the sixteenth interviewee.

Interview questions were constructed to foster open and productive discourse. Data analysis utilized descriptive and procedural coding via MAXQDA software (version 2020), systematically extracting initial codes and synthesizing them into concepts and categories. The development of the qualitative model was based on indicators related to factors influencing development, strategic approaches, and consequential effects of physical literacy. The theoretical saturation criterion was rigorously applied, continuing data collection until no new insights emerged. Interviews varied between face-to-face and virtual modalities, each lasting 35 to 50 minutes.

To enhance internal validity, iterative feedback was solicited from participants, carefully structured to avoid influencing responses. After each interview, the emerging model was presented to participants for validation and refinement. Other validity-enhancing measures included triangulating multiple data sources, secondary coding reviews by assistants, consultation with methodological experts versed in thematic analysis and the research topic, and repeated analysis inquiries.

The validity of interview guides and transcript accuracy was confirmed through expert evaluation and cross-verification via coding agreement metrics.

Results

Analysis revealed five major thematic categories influencing physical literacy development:

1. Causal factors: These included lack of motivation and awareness, economic constraints, and sedentary modern lifestyles.
2. Contextual factors: This category encompassed insufficient infrastructure and access, educational, social, and financial barriers, and systemic inefficiencies.
3. Intervening factors: Favorable elements such as supportive social and cultural environments, availability of expert human resources, participatory governance, and adequate budgeting emerged as facilitators.
4. Strategies: These ranged from awareness-raising and cultural promotion, capacity-building in expert personnel, technology integration, expanding infrastructure and accessibility, developing supportive policies, to fostering stakeholder participation.
5. Consequences: Outcomes were categorized into physical, psychological, social, and educational-occupational domains, reflecting improvements linked to enhanced physical literacy.

Conclusion

The study presents a comprehensive model tailored to advancing physical literacy among Khorramabad's youth by integrating identified causal, intervening, and contextual factors. Based on participants' insights, targeted solutions were proposed and their anticipated impacts assessed. The findings also underscore unique local opportunities and challenges relevant to Khorramabad's socio-cultural and environmental landscape.

Optimizing the natural sporting capacities of Khorramabad, through coordinated actions by civic institutions and relevant agencies, holds significant potential to elevate physical activity levels and foster physical literacy growth. Emphasizing sport forms amenable to natural settings is critical for sustainable development in this region.

This research offers a foundational framework that serves as a practical guide for practitioners, researchers, and policymakers aiming to improve community physical literacy. By aligning educational programs and local policies with the model, stakeholders can more effectively nurture physical literacy, thereby enhancing public health and youth development outcomes.

Keywords: Physical Literacy, Youth, Khorramabad City, Development Strategies, Grounded Theory

Article Message

This study develops a data-driven model to promote physical literacy among youth in Khorramabad, capturing the interplay of underlying causes, mediating influences, and environmental contexts. It advocates leveraging regional natural resources to enhance physical activity engagement and quality of life. The research provides actionable recommendations for designing culturally sensitive educational programs and policies tailored to local needs.

Ethical Considerations

all standard ethical protocols were observed, including maintaining participant confidentiality, prohibiting simultaneous submissions, adhering to research ethics norms, and ensuring voluntary informed consent. The research complied with national guidelines governing ethical conduct in human studies and received formal approval from the relevant institutional ethics committee.

Authors' Contributions

Majid Mohammadi: Conceptualization, manuscript preparation, project oversight

Heshmat Alikarami: Data gathering, literature review

Zahra Karimi: Data analysis, manuscript review and editing

Conflict of Interest

the authors declare no conflicts of interest.

Acknowledgments

The authors express their sincere gratitude to all contributors and participants who supported this research.

الگوی توسعه سواد بدنی جوانان: مطالعه‌ای براساس چالش‌ها و فرصت‌های شهر خرم‌آباد

مجید محمدی*^۱، حشمت علیکرمی^۲، زهرا کریمی^۳

۱. استادیار، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.
۲. دکترای فیزیولوژی ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.
۳. دکترای مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۲۵، تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

*نویسنده مسئول: مجید محمدی، E-mail: mohammadi.m@lu.ac.ir

How to Cite: Mohammadi, M; Alikarmi, H; Karimi, Z. (2026). Youth Physical Literacy Development Model: A Study Based on the Challenges and Opportunities in Khorramabad City. *Research on Educational Sport*, 13(41), 41-66. In Persian. Doi: [10.22089/res.2025.17854.2628](https://doi.org/10.22089/res.2025.17854.2628)

چکیده

با وجود اینکه مفهوم سواد بدنی به تازگی در سطح جهانی مطرح شده و گسترش یافته است، تعاریف و ساختارهای ارائه‌شده در منابع مختلف از تنوع و تفاوت‌های چشمگیری برخوردار است. نبود چارچوب جامع و شفاف برای سواد بدنی می‌تواند درک و مشارکت افراد در فعالیت‌های بدنی را به طور درخور توجهی تحت تأثیر قرار دهد. در همین راستا هدف پژوهش حاضر، تدوین الگوی توسعه سواد بدنی در جوانان شهر خرم‌آباد براساس چالش‌ها و فرصت‌ها بود. پژوهش حاضر به روش کیفی و با رویکرد نظریه داده‌بنیاد انجام شد. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته با ۲۵ نفر از اساتید و دبیران خبره آشنا به حوزه سواد بدنی در خرم‌آباد جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA ویرایش ۲۰۲۰ تحلیل شدند. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام و اشباع نظری در مصاحبه شانزدهم حاصل شد. تحلیل داده‌ها منجر به شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه سواد بدنی در پنج دسته اصلی شامل: ۱. عوامل علی (کمبود انگیزش و آگاهی، محدودیت‌های اقتصادی و زندگی مدرن)، ۲. عوامل زمینه‌ای (فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی، موانع آموزشی، اجتماعی، مالی و نبود کارایی)، ۳. عوامل مداخله‌ای (محیط اجتماعی و فرهنگی ایده‌آل، منابع انسانی متخصص، برنامه‌های مشارکتی و بودجه‌ای)، ۴. راهبردها (آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی، نیروی انسانی متخصص، استفاده از فناوری، فراهم کردن زیرساخت‌ها و دسترسی، توسعه سیاست‌های حمایتی و مشارکت) و ۵. پیامدها (جسمانی، روحی- روانی، اجتماعی، تحصیلی- شغلی) شد. این مطالعه با ارائه الگوی جامع از عوامل مؤثر بر سواد بدنی، راهنمایی برای متخصصان، محققان و سیاست‌گذاران است تا از طریق طراحی برنامه‌های آموزشی و سیاست‌گذاری‌های محلی، سواد بدنی را در جامعه بهبود بخشند.

واژگان کلیدی: سواد بدنی، جوانان، شهر خرم‌آباد، راهبردهای توسعه، نظریه داده‌بنیاد.

مقدمه

امروزه کم‌ تحرکی^۱ یکی از معضلات سلامتی در جهان است. این معضل در جوانان بارزتر است. کم‌ تحرکی جوانان، آنان را در معرض خطر مشکلاتی مانند چاقی، دیابت و افسردگی قرار می‌دهد و در صورت ادامه این شیوه زندگی، خطر بیماری‌های مزمن و در رأس آن‌ها بیماری‌های قلبی و عروقی^۲ به‌طور چشمگیری افزایش می‌یابد (واربرتون^۳ و همکاران، ۲۰۰۶). در واکنش به کم‌ تحرکی و کاهش مشارکت در فعالیت‌های بدنی در سطوح جهانی، اخیراً مفهوم سواد بدنی^۴ در زمینه ورزش و سلامت رواج یافته است (بارنت^۵ و همکاران، ۲۰۲۲). امروزه بسیاری از کشورها مفهوم سواد بدنی را در سیستم‌های آموزشی خود وارد کرده‌اند تا تمرکز مجدد بر تربیت بدنی ایجاد شود (دوردن مایرز و وایتهد^۶، ۲۰۱۸). سواد بدنی مفهومی جامع است که دارای ساختار چندبعدی است و به‌عنوان انگیزه^۷، اعتمادبه‌نفس^۸، توانمندی بدنی^۹، دانش و درک^{۱۰} ارزش‌گذاری و مسئولیت‌پذیری برای مشارکت در فعالیت‌های بدنی همیشگی^{۱۱} تعریف می‌شود (کورنیش^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۰). سواد بدنی مقوله‌ای است که به یکپارچگی قابلیت‌های جسمانی، روانی، اجتماعی و شناختی می‌پردازد و کمک می‌کند تا انسان شیوه و سبک زندگی فعال، سالم و کاملی داشته باشد (بارنت و همکاران، ۲۰۲۲). وایتهد به‌عنوان اولین پیشرو در معرفی سواد بدنی آن را این‌گونه معرفی کرده است: «انگیزش، اعتماد، شایستگی جسمانی، دانش و درک برای حفظ فعالیت بدنی در طول زندگی» (وایتهد، ۲۰۱۰). او در جدیدترین تعریف خود از سواد بدنی آن را این‌گونه توصیف کرده است: «انگیزش، اعتماد، شایستگی جسمانی، دانش و درک ارزش و حفظ مسئولیت برای مشارکت در فعالیت بدنی برای زندگی» (وایتهد، ۲۰۱۹) انجمن بین‌المللی سواد بدنی مشابه با تعریف وایتهد در مفهوم سواد بدنی بر انگیزه، اعتمادبه‌نفس و شایستگی جسمانی (برای مثال، مهارت و تناسب اندام) و اینکه سواد بدنی طراحی شده است که به افراد کمک کند مسئولیت فعال بودن را به عهده بگیرند، تأکید دارد (انجمن بین‌المللی سواد بدنی^{۱۳}، ۲۰۱۷). ویژگی‌های ارائه شده در تعریف وایتهد از نظر متخصصان دیگر کشورها کمی متفاوت ارائه شده است.

در استرالیا سواد بدنی یادگیری جامعی برای طول زندگی است که در زمینه‌های حرکت و فعالیت بدنی به دست در استرالیا سواد بدنی یادگیری جامعی برای طول زندگی است که در زمینه‌های حرکت و فعالیت بدنی به کار می‌رود. این مفهوم تغییرات پیش‌رونده ظرفیت‌های جسمانی، روان‌شناختی، اجتماعی و شناختی را منعکس می‌کند (کیگان^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۹). در چارچوب سواد بدنی استرالیا مفهوم سواد بدنی از آن جنبه اهمیت دارد که برای کمک به افراد در رسیدن به زندگی سالم و کامل از طریق حرکت و فعالیت بدنی ضروری است. همچنین فرد با سواد بدنی قادر است از ظرفیت‌های مختلف خود برای ارتقای سلامت و انجام فعالیت بدنی در طول زندگی استفاده کند (کیگان و همکاران، ۲۰۱۹). نهاد تربیت بدنی و سلامت کانادا آخرین تعریف خود از سواد بدنی را این‌گونه ارائه کرده است: افرادی که از نظر

1. Inactivity
2. Cardiovascular disease
3. Warburton
4. Physical literacy
5. Barent
6. Durden Myers and Whitehead
7. Motivation
8. Self-confidence
9. Physical ability
10. Knowledge and understanding
11. Lifelong physical activity
12. Cornish
13. International Physical Literacy Association
14. Keegan

بدنی باسواد هستند، با مهارت و اطمینان در طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های بدنی در محیط‌های مختلف حرکت می‌کنند که برای رشد سالم و همه جانبه فرد سودمند است (نهادهای تربیتی و سلامت کانادا^۱، ۲۰۱۰). این تعریف اشاره می‌کند که شایستگی در هر فرد متفاوت است و همچنین به همه حوزه‌های رشد (یعنی جسمانی، شناختی، عاطفی و اجتماعی) اشاره دارد. مفاهیم سازنده سواد بدنی در ایالات متحده کمی متفاوت است. در بررسی دلفی این مفاهیم شامل کاربرد دانش در فعالیت بدنی، ارزش فعالیت بدنی، مشارکت خودجوش در فعالیت بدنی، لذت بردن از فعالیت بدنی و توانایی شرکت مستقل در فعالیت بدنی معرفی شده است (شرت^۲ و همکاران، ۲۰۱۹)؛ اما جامعه معلمان بدنی و سلامت و مؤسسه اسپن در آخرین گزارش خود سواد بدنی را «توانایی، اعتماد و تمایل برای فعال بودن از نظر جسمانی در زندگی» گزارش کردند (فاری و ایسارد^۳، ۲۰۱۵). علاوه بر این، پژوهشگران فواید بسیاری برای داشتن سواد بدنی بر شمرده‌اند. برخی مطالعات اخیر بهترین برونده سواد بدنی را انگیزش برای فعال بودن عنوان کرده‌اند (شرت و همکاران، ۲۰۱۹) و برخی ویژگی‌های شناختی و روان‌شناختی مانند مشارکت، اشتیاق و لذت از فعالیت بدنی، حمایت از دیگران، عملکرد تحصیلی را نتایج خوب سواد بدنی دانسته‌اند (ادوارز و همکاران، ۲۰۱۷). مشارکت در فعالیت بدنی و ورزش، رفتارهای سلامت و سبک زندگی فعال، لذت بردن از زندگی سالم در بلند مدت و موفقیت ورزشی نیز از دیگر نتایج خوب سواد بدنی معرفی شده‌اند (شرت و همکاران، ۲۰۱۹؛ ادواردز و همکاران^۴، ۲۰۱۷). کیگان نیز توسعه همه‌جانبه فرد در جنبه‌های شناختی، روان‌شناختی، جسمانی و اجتماعی، کمک به فرد در فهمیدن بهتر دنیا را نتیجه خوب سواد بدنی بر شمرده است (کیگان و همکاران، ۲۰۱۹). با وجود تفاوت‌ها، نتایج بیشتر این مطالعات نشان می‌دهد که سواد بدنی تأثیرات مثبتی بر بیشتر جنبه‌های وجودی انسان در تعامل با فعالیت بدنی دارد.

بررسی پژوهش‌های گذشته نشان می‌دهد که در حوزه سواد بدنی یکپارچگی و وحدت نظر درباره الگوهای نظری ارائه سواد بدنی و عوامل مرتبط با آن در دنیا وجود ندارد و هر کشوری بنا به تفاوت‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و سیستم‌های آموزشی و برنامه ریزی مختلف، الگوهای متفاوتی را ارائه کرده است (مارتینز^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). فواید بسیار داشتن سواد بدنی و فراگیر شدن مفهوم سواد بدنی در کشور ایران همانند سایر کشورها باعث شده است تا پژوهشگران به شناخت مفهوم و چارچوب‌های نظری مرتبط با سواد بدنی بپردازند. در این زمینه میرعالی و همکاران (۲۰۱۹) به بررسی ارتباط میزان فعالیت بدنی با زیر سازه‌های سواد بدنی (درک و دانش، انگیزش و شایستگی بدنی) در کودکان ده‌ساله پرداختند. آن‌ها در این مطالعه نشان دادند که انگیزش و شایستگی با میزان فعالیت بدنی کودکان ارتباط ندارد و دانش و آمادگی جسمانی ارتباط مناسبی با فعالیت بدنی کودکان دارد. این یافته مفهوم ارائه‌شده توسط وایتهد درباره ارتباط انگیزش، شایستگی با مشارکت در فعالیت بدنی را تأیید نکرد. پژوهشگران این تضاد را به مشکل پاسخ‌گویی کودکان در استفاده از ابزار پرسشنامه‌ای انگیزش و به تبحر رسیدن کودکان ده‌ساله در مهارت‌های بنیادین که به‌عنوان ملاک شایستگی بررسی شد، عنوان کردند. ولدی و حمیدی (۲۰۲۰) به مطالعه سواد بدنی کودکان با استفاده از ابزار سواد بدنی کانادایی پرداختند و نشان دادند نمرات سواد بدنی کودکان شهر تهران در وضعیت ضعیف و ابتدایی است. همچنین دریافتند که سن، جنسیت و وزن با سواد بدنی در ارتباط هستند؛ به صورتی که پسران سواد بدنی بیشتر داشتند و با افزایش سن میزان سواد بدنی نیز افزایش یافت، اما اضافه‌وزن و چاقی رابطه معکوسی با نمرات سواد بدنی داشت.

1. Canadian Physical Education and Health Foundation

2. Shortt

3. Farrey & Isard

4. Edwards

5. Martines

محمدزاده و همکاران (۲۰۲۱) پژوهشی با عنوان «ارائه مدل مفهومی توسعه سواد بدنی در ایران» انجام دادند. یافته‌ها نشان داد، پیامد سواد بدنی می‌تواند بهبود سبک زندگی، حفظ سلامت و تندرستی، افزایش مشارکت در فعالیت بدنی و سلامت جامعه باشد. یافته‌های پژوهش محمدی و همکاران (۲۰۲۳) مؤید این نکته است که محیط فرهنگی و شرایط زندگی تأثیر بسزایی بر سواد بدنی دارند و برنامه‌های آموزشی باید متناسب با بوم هر منطقه طراحی شوند؛ این در حالی است که در ایران برخلاف کشورهای پیشرو مانند کانادا و انگلستان، پژوهش‌ها در زمینه الگوهای سواد بدنی، عوامل مؤثر بر آن و چارچوب‌های مرتبط با سواد بدنی محدود است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، نهادهای تأثیرگذار بر آموزش عمومی و سلامت جامعه هنوز به طور رسمی به مسئله آموزش و توسعه سواد بدنی ورود نکرده‌اند. همان طور که سواد خواندن و نوشتن بسیار مهم است، سواد بدنی نیز موضوع مهمی است که باید مدنظر قرار گیرد و براساس شرایط بومی و فرهنگی برنامه‌ها و الگوهای مناسب برای توسعه آن تدوین شود. توسعه سواد بدنی به‌ویژه در میان جوانان، نه تنها ضرورت است، بلکه فرصتی برای ارتقای سلامت و سبک زندگی فعال در جامعه نیز است (سیمپسون^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). ارتقای سواد بدنی جوانان از دغدغه‌های نهادهای سیاست‌گذار بوده، اما نحوه عملیاتی‌سازی این هدف هنوز تبیین نشده است؛ این در حالی است که سواد بدنی، سفری همیشگی است (لی و همکاران، ۲۰۱۹) و بی‌توجهی به آن در دوران جوانی می‌تواند تأثیرات جبران‌ناپذیری بر سلامت و کیفیت زندگی فرد داشته باشد؛ زیرا دوران جوانی، دورانی حساس و تأثیرگذار بر رشد جسمی و ذهنی است که در آن میزان مشارکت در فعالیت‌های بدنی کاهش می‌یابد (چوی^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). از آنجاکه سواد بدنی در این مرحله از رشد بسیار حائز اهمیت است، شناسایی دقیق و بهینه سواد بدنی جوانان خرم‌آباد برای طراحی برنامه‌های مداخله‌ای هدفمند و ارائه الگوی استاندارد توسعه سواد بدنی در این جامعه ضروری است.

نکته مهم دیگر این است که سواد بدنی مبتنی بر ویژگی‌های چندگانه است که بر اهمیت تعامل توانایی‌های بدنی فرد در محیط اجتماعی و فرهنگی تأکید دارند. عواملی مانند زمینه پرورش^۴ و فرصت فعالیت^۵ می‌توانند بر توسعه سواد بدنی تأثیر بگذارند. در همین راستا، بالو^۶ و همکاران (۲۰۱۳) از یک مدل زیست‌اجتماعی^۷ به‌عنوان راهنمایی برای درک رشد سالم استفاده کردند. در این الگوی پیشنهادی، نویسندگان رشد را از منظر تعاملی مفهوم‌گذاری کرده و تأکید کردند که همبستگی‌های چندبعدی بین خصوصیات فرد، عوامل اجتماعی فرهنگی^۸ و موقعیت جغرافیایی^۹ (مکان زندگی) با رفتارهای حرکتی وجود دارد. با توجه به نظریه زمینه‌گرایی رشدی^{۱۰} (نظریه زمینه محیطی) که رابطه پویای متقابل بین شخص در حال رشد و محیط متغیری که در آن زندگی می‌کند به‌عنوان مبنای تغییرات رشدی و رفتاری در نظر گرفته می‌شود، مکان زندگی و فرهنگ می‌تواند اثرات متفاوتی بر فعالیت حرکتی و سواد بدنی داشته باشد (لی و همکاران، ۲۰۱۹). همچنانکه وایتهد (۲۰۱۰) معتقد است هر فرد دارای یک مسیر شخصی سواد بدنی است و هیچ دو مسیری به دلیل ترکیب ژنتیکی، عوامل اجتماعی اقتصادی، اجتماعی فرهنگی، محیطی، فرصت‌ها و عوامل دیگر شبیه به هم نیستند؛ بنابراین با توجه به مدل‌های زیست‌اجتماعی و نظریه زمینه‌گرایی رشدی، مطالعه سواد بدنی و تدوین الگوی توسعه آن

-
1. Simpons
 2. Lee
 3. Chou
 4. Breeding field
 5. Activity opportunities
 6. Balo
 7. Biosocial model
 8. Social-cultural factors
 9. Geographical regions
 10. Developmental contextualism theory

باید با توجه به محیط زندگی باشد. در همین راستا هدف پژوهش حاضر، تدوین الگوی توسعه سواد بدنی در جوانان شهر خرم‌آباد براساس چالش‌ها و فرصت‌های موجود بود.

روش پژوهش

روش تحقیق حاضر به شیوه کیفی و مبتنی بر نظریه‌پردازی داده بنیاد بود. با توجه به رویکرد اشتراوس و کوربین^۱ (۱۹۹۰) پس از شناسایی پدیده محوری تحقیق، شرایط علی و زمینه‌ای بررسی و شناسایی شد و پس از آن پیامدهای اولیه و ثانویه توسعه سواد بدنی کشف و احصا شد. نظریه داده‌بنیاد یک روش اکتشافی است که بر اهمیت بافت در شکل‌گیری پدیده‌ها تأکید دارد. از آنجاکه چالش‌ها و فرصت‌های توسعه سواد بدنی به شدت تحت‌تأثیر عوامل بومی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی قرار دارند، این روش به ما کمک می‌کند تا این عوامل را در فرایند تحلیل داده‌ها در نظر بگیریم و با رویکردی باز و انعطاف‌پذیر یک الگوی نظری بومی براساس داده‌های واقعی و تجربیات شرکت‌کنندگان در منطقه مدنظر (شهر خرم‌آباد) ارائه کنیم. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها از روش مصاحبه عمیق و نیمه ساختاریافته استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل اساتید رفتار حرکتی، مدیریت ورزشی، فیزیولوژی ورزشی و دبیران خبره با مدرک دکتری آشنا با حوزه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد بود که به صورت دردسترس و هدفمند انتخاب شدند؛ بنابراین ۲۵ نفر به‌عنوان حجم نمونه آماری تحقیق در نظر گرفته شدند. در ادامه براساس مبانی نمونه‌گیری درروش‌شناسی داده‌بنیاد فرایند انجام مصاحبه‌ها شروع شد و محققان در نفر شانزدهم به اشباع نظری رسیدند (جدول ۱). در این نوع تحقیقات محقق با انجام مصاحبه‌های عمیق با خبرگان تحقیق درخصوص مفهوم، عوامل مؤثر و پیامدهای توسعه سواد بدنی در جوانان شهر خرم‌آباد، براساس چالش‌ها و فرصت‌ها مبادرت به جمع‌آوری داده‌ها کرد. شکل داده‌ها در این بخش از تحقیق به شکل صوت و متن بود. پس از این مراحل، محقق با استفاده ازنظر اشتراوس و کوربین (۱۹۹۰) مبادرت به سه نوع کدگذاری باز، محوری و گزینشی کرد و مصاحبه‌ها را آن‌قدر ادامه داد تا به اشباع نظری مقولات احصاشده دست‌یافت. در این پژوهش، پژوهشگر به‌منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه‌بر یادداشت روزانه مطالب، با کسب اجازه از فرد مصاحبه‌شونده به ضبط مصاحبه با استفاده از دستگاهی ویژه ضبط صدا اقدام کرد. قبل از این کار با مصاحبه‌شونده آن تماس گرفته شد و کسانی که مایل به شرکت در مصاحبه بودند، در زمان و مکان مدنظر با این افراد مصاحبه صورت پذیرفت. در این راستا، ابتدا راهنمای مصاحبه برای افراد ارسال شد که دربرگیرنده عنوان اهداف و سؤال‌های کلی مصاحبه بود تا مصاحبه‌شونده‌ها با موضوع بحث آشنا شوند. در پژوهش کنونی یک سؤال کلی برای شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه و تدوین الگوی سواد بدنی جوانان شهر خرم‌آباد براساس چالش‌ها و فرصت‌ها، مطرح شد و سپس براساس روش نظریه داده‌بنیاد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۰)، به سؤالات دیگر در ارتباط با فرصت‌های توسعه سواد بدنی، موانع و چالش‌های سواد بدنی، شرایط علی و زمینه‌ای تأثیرگذار بر مفهوم سواد بدنی، عوامل مداخله‌ای و همچنین پیامدها و نتایج توسعه سواد بدنی پاسخ داده شد. سؤالات مصاحبه به‌گونه‌ای در جلسه مصاحبه مطرح شدند که ازنظر پویایی به ارتقای تعامل مثبت و مؤثر منجر شوند. سپس با استفاده از روش‌های کدگذاری توصیفی و فرایندی با استفاده از نرم‌افزار مکس‌کیودا نسخه ۲۰۲۰ کدهای اولیه شناسایی شد و مفاهیم و مقولات به دست آمد. درنهایت، براساس شاخص‌های مربوط به عوامل مؤثر بر توسعه سواد بدنی، راهبردهای توسعه سواد بدنی و پیامدهای حاصل از توسعه سواد بدنی نمود مدل کیفی پژوهش حاضر تدوین شد. به‌منظور دستیابی به روایی شاخص‌ها و کدهای اکتشافی، چند تن از مشارکت‌کنندگان در مصاحبه که از اساتید هیئت‌علمی دانشگاه بودند و دارای مرتبه استادیاری بودند، فرایند کدگذاری‌ها را بازبینی کردند و

1. Strauss & Corbyn

دیدگاهشان درخصوص مراحل کدگذاری اعمال شد. همچنین دو تن از اساتید مدیریت ورزشی به بررسی یافته‌ها و اظهارنظر درباره مراحل مختلف کدگذاری پرداختند. برای بررسی پایایی از روش پایایی بازآزمون استفاده شد. پایایی بازآزمون در تحقیقات کیفی به معنای ثبات و پایداری نتایج کیفی به‌دست‌آمده در طول زمان است؛ بدین‌منظور از میان مصاحبه‌های انجام‌گرفته چند مصاحبه به‌عنوان نمونه انتخاب شد و هرکدام از آن‌ها در فاصله زمانی مشخص مجدد توسط دو نفر از محققانی که سابقه انجام کار کیفی داشتند، کدگذاری شدند و همان یافته‌ها و کدهای اولیه تأیید شدند.

جدول (۱) مشخصات دموگرافیک نمونه آماری پژوهش را نشان می‌دهد. در انتخاب نمونه، جنسیت به‌عنوان متغیر تعیین‌کننده مدنظر نبود، اما به‌منظور غنای اطلاعات و ارائه دیدگاهی جامع‌تر، داشتن مدرک تحصیلی دکتری در گرایش‌های تربیت‌بدنی و سابقه کار اجرایی و آموزشی در زمینه ورزش، سواد بدنی و حرکات ورزشی، به‌عنوان معیارهای انتخاب نمونه در نظر گرفته شدند. این معیارها به‌منظور بهره‌گیری از تجربیات تخصصی افراد در ارائه اطلاعات مرتبط با موضوع پژوهش اعمال شدند.

جدول ۱- اطلاعات مربوط به اعضای نمونه شرکت‌کننده در پژوهش

Table 1- Information related to the sample members participating in the research.

ردیف	جنسیت	تحصیلات	رشته تحصیلی	پست/مرتبه
Row	Gender	Education	Field of study	Position/Rank
P1	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	دبیر تربیت‌بدنی
P2	مرد	دکتری	فیزیولوژی ورزشی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه لرستان
P3	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه لرستان
P4	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	مدرس دانشگاه آزاد
P5	زن	دکتری	مدیریت ورزشی	مدرس دانشگاه لرستان
P6	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان
P7	زن	دکتری	فیزیولوژی ورزشی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه لرستان
P8	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	دبیر تربیت‌بدنی
P9	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه لرستان
P10	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی	مدرس دانشگاه آزاد
P11	مرد	دکتری	مدیریت ورزشی	دبیر تربیت‌بدنی
P12	زن	دکتری	رفتار حرکتی	مدرس دانشگاه آزاد
P13	مرد	دکتری	فیزیولوژی ورزشی	مدرس دانشگاه لرستان
P14	مرد	دکتری	رفتار حرکتی	عضو هیئت‌علمی دانشگاه پیام نور
P15	زن	دکتری	رفتار حرکتی	مدرس دانشگاه آزاد
P16	مرد	دکتری	فیزیولوژی ورزشی	دبیر تربیت‌بدنی

نتایج

ابتدا تعدادی از کدهای باز مربوط به مصاحبه اول به‌عنوان نمونه در جدول (۲) گزارش شده است.

جدول ۲- کدهای اولیه مربوط به مصاحبه اول
Table 2- Initial codes for the first interview

ردیف Row	کدهای اولیه Initial codes
1	آشناسازی جوانان با الگوهای ورزشی
2	ایجاد انگیزه و علاقه‌مندی به ورزش و فعالیت‌های بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد
3	وجود معضل نبود فعالیت بدنی و حرکتی در بین جوانان شهر خرم‌آباد
4	بروز بیماری‌های جسمانی-حرکتی به دلیل فقر حرکتی
5	نبود دانش و آگاهی نداشتن جوانان در زمینه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد
6	آگاهی کامل نداشتن جوانان از مزایای فعالیت بدنی
7	کمبود امکانات و فضاهای ورزشی استاندارد در شهر خرم‌آباد
8	فقدان نگرش و دیدگاه مثبت به فعالیت‌های بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد
9	نبود نظارت و ارزشیابی بر روند اجرای فعالیت‌های بدنی
10	وجود نیروی متخصص برای آموزش و تعلیم در زمینه سواد بدنی

برای همه‌ی مصاحبه‌ها به‌طور جداگانه کدهای اولیه استخراج شد. سپس با خواندن و تأمل در همه کدهای اولیه، کدهایی که از نظر مفهومی با هم ارتباط نزدیک داشتند، با یکدیگر ترکیب شدند و مفاهیم را به وجود آوردند که مقوله‌ها را شکل دادند. در مرحله نخست به گردآوری داده‌های کیفی از خلال مصاحبه‌های عمیق با مشارکت‌کنندگان پژوهش پرداختیم. در فرایند کدگذاری باز، مضمون‌های بسیاری حاصل شد که طی فرایند رفت و برگشتی تحلیل داده‌ها، مجموع این داده‌های کیفی اولیه به مفاهیم و مقوله‌های کمتری تقلیل یافت؛ به‌عنوان نمونه از متن مصاحبه‌ها کدهایی همچون بهبود ویژگی‌های ظاهری، افزایش سلامتی بدن، پیشگیری از آسیب‌های جسمانی، افزایش مهارت‌های فردی، افزایش عملکرد سیستم بدنی، آگاهی فرد از ابعاد جسمانی و حرکتی خود، کاهش اختلالات و ناهنجاری‌های اسکلتی-حرکتی استخراج شد که همگی به وضعیت جسمانی مرتبط بود و مفهوم جسمانی برای این دسته انتخاب شد. در بخش‌های دیگر مصاحبه‌ها افراد به ویژگی‌هایی مانند افزایش خودادراکی، افزایش نشاط و شادابی، افزایش تاب‌آوری، القای روحیه مفید و مؤثر بودن فرد، افزایش بهره‌وری شناختی، سلامت روان، توانایی مدیریت استرس و اضطراب، افزایش اعتمادبه‌نفس، افزایش امید به زندگی، افزایش سلامتی روحی-روانی، بهبود توانای حل مسئله، پیشگیری از آسیب‌های و روحی-روانی اشاره کردند که برای این دسته نیز مفهوم روحی-روانی انتخاب شد. با توجه به اینکه نمونه آماری به این ویژگی‌ها به‌عنوان نتایج ورزش و توسعه سواد بدنی اشاره کرده بودند، این دو مفهوم جسمانی و روحی-روانی به‌عنوان زیرمجموعه یک دسته بزرگ‌تر (مقوله) با عنوان پیامدها قرار گرفتند.

داده‌های کیفی به‌دست‌آمده از فرآیند مذکور در جدول (۳) ارائه شده است.

جدول ۳- کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها

Table 3- Open codes, concepts and categories from the interviews

ردیف Row	مقوله‌ها Categories	مفاهیم Concepts	کدهای باز Open Source
1	پیامدها	روحي-روانی	بهبود ویژگی‌های ظاهری، افزایش سلامتی بدن، پیشگیری از آسیب‌های جسمانی، افزایش مهارت‌های فردی، افزایش عملکرد سیستم بدنی، آگاهی فرد از ابعاد جسمانی و حرکتی خود، کاهش اختلالات و ناهنجاری‌های اسکلتی-حرکتی
2	کمبود انگیزش و آگاهی	اجتماعی	افزایش خودآدراسی، افزایش نشاط و شادابی، افزایش تاب‌آوری، القای روحیه مفید و مؤثر بودن فرد، افزایش بهره‌وری شناختی، سلامت روان، توانایی مدیریت استرس و اضطراب، افزایش اعتمادبه‌نفس، افزایش امید به زندگی، افزایش سلامتی روحی-روانی، بهبود توانایی حل مسئله، پیشگیری از آسیب‌های و روحی-روانی
3	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی	تحصیلی و شغلی	پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، رشد اجتماعی، بهبود روابط بین فردی، بهبود روابط اجتماعی، افزایش کیفیت زندگی، بهبود رفتارهای و تعاملات اجتماعی، توسعه مهارت‌های اجتماعی، افزایش تعاملات اجتماعی، افزایش پذیرش اجتماعی
4	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی	تحصیلی و شغلی	افزایش بهره‌وری در کار و تحصیل، پیشرفت تحصیلی، کمک در رسیدن به اهداف قهرمانی و موفقیت ورزشی، کمک به انتخاب رشته تحصیلی، ایجاد فرصت‌های شغلی دانش و آگاهی نداشتن افراد از اهمیت و ضرورت سواد بدنی، دانش و آگاهی کم افراد از اهمیت و ضرورت سواد بدنی، آگاهی کافی نداشتن نهادهای آموزشی از ضرورت و اهمیت سواد بدنی، انجام نشدن فعالیت‌های ترویج و آگاه‌سازی در زمینه سواد بدنی، نبود آگاهی‌بخشی مناسب در زمینه فعالیت‌های بدنی
5	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی	نبود انگیزه کافی برای توسعه سواد بدنی، علاقه‌مندی کم به توسعه سواد بدنی، کمبود انگیزه به دلیل توانمندی جسمانی کم
6	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی	فرصت‌های شغلی کم	اشتغال کم در خرم‌آباد، شغل‌هایی با درآمد کم، تقاضای زیاد شغل و کم بودن مشاغل درخور
7	موانع اقتصادی خانوار	در خرم‌آباد	هزینه‌های زیاد زندگی، تورم زیاد، توانایی مالی کم خانواده‌ها، درآمد کم
8	محدودیت‌های زندگی مدرن	فضاهای کم	کمبود فضای زندگی مدرن، آپارتمان‌نشینی، کم بودن خانه‌های ویلایی (حیاط‌دار)
9	محدودیت‌های زندگی مدرن	فقر حرکتی	فرهنگ کم‌حرکتی، تحرک کم، سبک زندگی غیرفعال زندگی ماشینی، یکجانشینی
10	فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی	کمبود اماکن و فضاهای ورزشی استاندارد	کمبود سرانه‌های ورزشی، نبود یا کمبود مراکز حرکات اصلاحی، کمبود فضاهای ورزشی استاندارد، کمبود پارک‌های ورزشی، کمبود زمین‌های ورزشی
11	فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی	کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی	کمبود امکانات ورزشی، کمبود امکانات ورزشی تخصصی، کمبود تجهیزات ورزشی، نبود دسترسی راحت و بی‌دغدغه به اماکن ورزشی، زمان نامناسب برخی از کلاس‌های ورزشی، برگزار نشدن برخی رشته‌ها ورزشی در برخی سالن‌ها، هزینه‌های زیاد کلاس‌های ورزشی
12	موانع آموزشی	کیفیت پایین آموزش	کم بودن برنامه‌های آموزشی در زمینه سواد بدنی، ناکافی بودن آموزش‌ها در زمینه سواد بدنی، مناسب و به‌روز نبودن آموزش‌ها در زمینه توسعه سواد بدنی

جدول ۳- کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها
Table 3- Open codes, concepts and categories from the interviews

ردیف Row	مقوله‌ها Categories	مفاهیم Concepts	کدهای باز Open Source
7	موانع اجتماعی و مالی	تخصص پایین تعلیم‌دهندگان	تخصص نداشتن تعلیم‌دهندگان در زمینه سواد بدنی، دانش و آگاهی کم تعلیم‌دهندگان در زمینه سواد بدنی، کمبود نیروی انسانی آموزش‌دیده در زمینه سواد بدنی
		کمبود منابع مالی	بودجه کم سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، بودجه کم سازمان‌های دولتی ورزشی، گران بودن وسایل و تجهیزات استاندارد ورزشی، هزینه‌بر بودن احداث مکان‌ها و سالن‌های ورزشی جدید
		نبود حمایت	نبود حمایت خانواده، فقدان مایت کافی سازمان‌ها و نهادهای مربوط، نبود حمایت مسئولان، نبود حمایت کافی از طرف مدارس و دانشگاه‌ها
		کارایی پایین و ضعف بخش خصوصی	کارایی نداشتن بخش خصوصی، توسعه و گسترش نیافتن بخش خصوصی، نبود همکاری و تعاملات بخش خصوصی
8	محیط اجتماعی و فرهنگی ایده‌آل	شرایط اقلیمی مناسب خرم‌آباد	شرایط آب‌وهوای مناسب خرم‌آباد، فضاهای طبیعی و بکر خرم‌آباد، محیط جغرافیای مناسب خرم‌آباد، وجود اماکن طبیعی در خرم‌آباد، بافت کمتر صنعتی خرم‌آباد
		تعاملات اجتماعی مثبت و بالا در خرم‌آباد	تعاملات اجتماعی بالا و مثبت در خرم‌آباد، روابط اجتماعی بالای مردم خرم‌آباد، بافت اجتماعی خوب، فعالیت‌های گروهی و جمعی مردم خرم‌آباد، بافت اجتماعی مناسب خرم‌آباد
		ویژگی‌های شخصیتی مردم شهر خرم‌آباد	جوان بودن جمعیت مردم شهر خرم‌آباد، مردم ورزشکار و پویای خرم‌آباد، مردم ورزش دوست خرم‌آباد، پرنشاط بودن مردم خرم‌آباد، استقبال مردم خرم‌آباد از ورزش و فعالیت‌های بدنی، وجود جوانان فعال در خرم‌آباد
		نیروی انسانی تحصیل کرده	وجود اساتید تربیت‌بدنی متخصص در خرم‌آباد، وجود دانش‌آموختگان در رشته تربیت‌بدنی در خرم‌آباد
9	منابع انسانی	منابع انسانی متخصص	وجود نیروهای متخصص و باتجربه در زمینه سواد بدنی در خرم‌آباد، وجود متخصصان علوم ورزشی در خرم‌آباد
		همکاری و مشارکت	همکاری با سازمان‌ها و نهادهای محلی، همکاری بین سازمان‌ها و نهادهای رسمی و دولتی، همکاری بین نهادهای مختلف، همکاری با سازمان‌های غیردولتی، همکاری با بخش خصوصی، همکاری مدارس و دانشگاه‌ها، همکاری سازمان‌ها و نهادهای مدارس و دانشگاه‌ها، همکاری بخش خصوصی و دولتی
		برنامه‌های مشارکتی و بودجه‌ای	اختصاص بودجه کافی به سازمان‌های ورزشی، اختصاص بودجه به اماکن ورزشی، اختصاص بودجه برای تهیه تجهیزات و امکانات ورزشی، اختصاص بودجه برای تجهیز کردن اماکن ورزشی، برگزاری کلاس‌های آموزشی ورزشی با هزینه‌های کم، برگزاری کلاس‌های ورزشی با هزینه‌های کم، رایگان یا نیمه‌رایگان کردن کلاس‌های ورزشی برای اعضا و فعالان ورزشی
		منابع مالی	برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی، تحریک شرایط رقابتی ایجاد رقابت سالم، برگزاری مسابقات ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها
10	ایجاد شرایط رقابتی	ایجاد شرایط رقابتی	برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی، تحریک شرایط رقابتی ایجاد رقابت سالم، برگزاری مسابقات ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها

جدول ۳- کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها

Table 3- Open codes, concepts and categories from the interviews

ردیف Row	مقوله‌ها Categories	مفاهیم Concepts	کدهای باز Open Source
	ایجاد انگیزه و علاقه‌مندی	برگزاری همایش و جشنواره‌های ورزشی	برگزاری جشنواره‌ها و برنامه‌های ورزشی، برگزاری همایش‌های ورزشی خانوادگی، برگزاری جشنواره‌های خانوادگی، برگزاری جشنواره‌های بومی-محلی
	مشوق‌های مادی		اهدای جوایز، معافیت از برخی پرداختی‌های شهریه و...، استفاده رایگان برای فعالان، آزمون‌های پزشکی رایگان
	توسعه ورزش همگانی		ایجاد کانون‌های ورزشی، تشویق به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی، تشویق خانواده‌ها به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی، تشویق به فعالیت‌های ورزشی مشترک، تشویق به شرکت در فعالیت‌های ورزشی گروهی، ایجاد فضای شاد و متنوع، پویاسازی ورزش مدارس و دانشگاه‌ها
	روش‌های ارزیابی		مشاهده مستقیم، خودارزیابی، استفاده از پرسشنامه، نظرسنجی از افراد پروژه‌های عملی، برگزاری آزمون‌های حرکتی، استفاده از اپلیکیشن‌های ارزیابی ورزشی- حرکتی
12	نظارت و ارزیابی	ارزیابان	ارزیابان محلی و شناسنامه‌دار، استفاده از متخصصان حرکتی برای ارزیابی استفاده از معلمان و اساتید متخصص در زمینه سواد بدنی، استفاده از معلمان و اساتید باتجربه در زمینه سواد بدنی، تعلیم ارزیاب حرکتی، آموزش و تربیت ارزیاب حرکتی، ارزیابی توسط خود فرد، ارزیابی توسط اطرافیان آگاه ارزیابی سواد بدنی در مدارس، ارزیابی سواد بدنی در دانشگاه‌ها، احداث پایگاه‌های ارزیابی حرکتی و بدنی
	مکان‌های ویژه ارزیابی		ارزیابی براساس نورم‌های جهانی، استفاده از آزمون‌های استاندارد، مقایسه فرد با خودش در بازه‌های زمانی متفاوت، ارزیابی استانی، ارزیابی با رده‌های سنی مربوط ارزیابی اولیه، ارزیابی تکوینی، ارزیابی پایانی، ارزیابی سالانه تهیه شناسنامه سلامت، تهیه بانک اطلاعاتی، ارائه نتایج ارزیابی ایجاد فرهنگ ورزشی- حرکتی، ترویج فرهنگ ورزشی، ترویج سبک زندگی فعال، افزایش آگاهی عمومی در زمینه اهمیت سواد بدنی، آشناسازی با الگوهای ورزشی، ترویج و معرفی قهرمانان ورزشی محلی، آگاهی‌بخشی به خانواده‌ها، آگاهی‌بخشی به گروه همسالان، ارائه مشاوره و آگاهی به خانواده‌ها
13	آگاهی بخشی و فرهنگ‌سازی	ارائه دانش و آگاهی	رسانه‌های اجتماعی، فضای مجازی، خانواده‌ها، نهادهای آموزشی، نهادهای اجتماعی، مدارس، دانشگاه‌ها، شبکه‌های اجتماعی، از طریق همسالان، استفاده از ظرفیت رسانه ملی و تبلیغات
	مسیرهای آگاهی بخشی		جذب نیروی انسانی متخصص در آموزش و پرورش، جذب افراد باتجربه و متخصص، جذب نیروی انسانی کارآمد، تربیت نیروهای متخصص
	جذب و آموزش		آموزش به معلمان و مربیان، جذب نیروی انسانی متخصص بومی استفاده از نیروی انسانی متخصص، استفاده از متخصصان سواد بدنی
14	نیروی انسانی متخصص	به‌کارگیری	استفاده از نیروهای انسانی متخصص بومی، استفاده از معلمان تربیت‌بدنی باتجربه در زمینه سواد بدنی، استفاده از اساتید تربیت‌بدنی باتجربه در زمینه سواد بدنی

جدول ۳- کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها
Table 3- Open codes, concepts and categories from the interviews

ردیف Row	مقوله‌ها Categories	مفاهیم Concepts	کدهای باز Open Source
15	استفاده از فناوری	نرم‌افزارهای ورزشی ابزارهای هوشمند	استفاده از نرم‌افزارهای برنامه‌ریزی و ارائه تمرینات ورزشی، استفاده از نرم‌افزارهای تحلیل نتایج، استفاده از نرم‌افزارهای حرکات اصلاحی، استفاده از نرم‌افزارهای برنامه‌دهی تغذیه‌ای، استفاده از نرم‌افزارهای آموزش حرکات ورزشی ساعت‌های هوشمند، قدم شمار، ردیاب‌های تناسب‌اندام
16	ایجاد تغییرات در رویکردها و برنامه‌ریزی‌ها	پلتفرم‌های آنلاین ایجاد تغییرات در آموزش	آموزش در فضای مجازی، آموزش از راه دور، ادامه و تکمیل آموزش‌ها در فضای مجازی، ارائه فیلم و ویدئوهای آموزشی، آموزش‌های مبتنی بر وب ادغام آموزش‌های حرکتی در برنامه‌های درسی، گنجاندن برنامه‌های حرکتی در دروس دیگر، توسعه برنامه‌های حرکتی، برنامه‌های آموزشی منظم و هدفمند در زمینه سواد بدنی، برگزاری دوره‌های آموزشی برای والدین، آموزش به معلمان و مربیان، برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی، برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی، افزایش ساعات فعالیت بدنی در مدارس و دانشگاه‌ها، آموزش‌های نظری- عملی در زمینه سواد بدنی، مجهز کردن سیستم آموزشی به فناوری و هوش مصنوعی، استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی مختص سواد بدنی، مجهز کردن سیستم آموزشی به تکنولوژی، افزایش کیفیت منابع آموزشی
17	فراهم کردن زیرساخت‌ها و دسترسی‌ها	ایجاد تغییرات در رویکرد و برنامه‌ریزی ایجاد تغییرات در سیستم حمل‌ونقل	برنامه‌ریزی درست و اصولی برای توسعه سواد بدنی، تدوین برنامه مناسب، طراحی برنامه جامع و منسجم، برنامه‌ریزی غیرمتمرکز، برنامه‌ریزی استانی، برنامه‌ریزی متفاوت با توجه به شرایط متفاوت، تفویض اختیار در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری با توجه به شرایط متفاوت راه‌اندازی سیستم حمل‌ونقل دوچرخه‌ای، ایجاد یک روز بدون خودرو در هفته، استفاده از دوچرخه، پیاده‌روی برای مراکز نزدیک مسافتی دسترسی آسان به فضاهای سبز، دسترسی آسان به اماکن ورزشی، دسترسی آسان به امکانات ورزشی، دسترسی آسان به اماکن طبیعی، دسترسی آسان به مراکز آموزشی- ورزشی، دسترسی راحت و بی‌دغدغه به مراکز ورزشی، در نظر گرفتن زمان مناسب برای برگزاری کلاس‌های ورزشی، در نظر گرفتن زمان مناسب برای کلاس‌های ورزشی بانوان
18	تحقیق و پژوهش	فراهم کردن امکانات و تجهیزات ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی شناسایی نقاط قوت شناسایی نقاط ضعف	فراهم کردن وسایل و تجهیزات استاندارد، فراهم کردن وسایل و تجهیزات تخصصی، فراهم کردن وسایل امکانات ورزشی کافی و استاندارد ساخت و احداث اماکن ورزشی کافی با توجه به جمعیت شهر، ساخت و احداث اماکن ورزشی تخصصی، ایجاد مکان‌های ورزشی جذاب، مجهز کردن اماکن ورزشی شناسایی فرصت‌های موجود در زمینه سواد بدنی، شناسایی عوامل مؤثر در توسعه سواد بدنی شناسایی چالش‌ها در زمینه توسعه سواد بدنی، شناسایی نیازها در زمینه توسعه سواد بدنی، شناسایی موانع موجود بر سر راه توسعه سواد بدنی

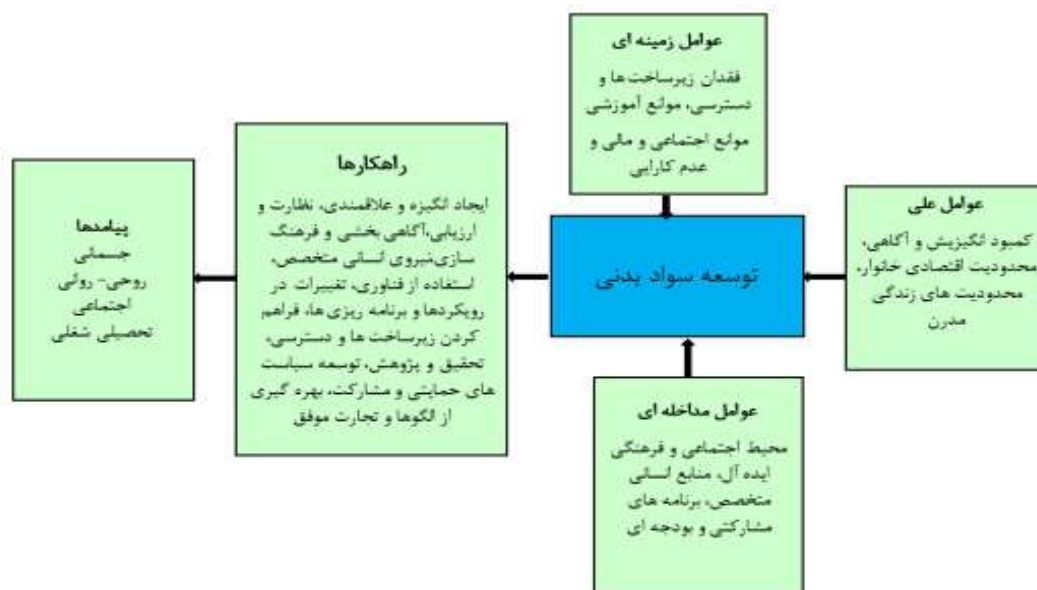
جدول ۳- کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های حاصل از مصاحبه‌ها

Table 3- Open codes, concepts and categories from the interviews

ردیف Row	مقوله‌ها Categories	مفاهیم Concepts	کدهای باز Open Source
19	توسعه سیاست‌های حمایتی و مشارکتی	حمایت‌های اجتماعی- عاطفی	حمایت از قهرمانان محلی، حمایت از ورزشکاران محلی، ایجاد محیط‌های حمایتی، برنامه‌های حمایتی، جذب حمایت سازمان‌های دولتی و غیردولتی، هموار کردن مسیر برای پیشرفت
		حمایت‌های مالی	سرمایه‌گذاری در ساخت و بهبود اماکن ورزشی، جذب خیر، جذب سرمایه‌گذار، جذب حمایت از نهادهای دولتی و غیردولتی
20	بهره‌گیری از الگوها و تجارت موفق	تعیین الگو استفاده از دستاوردهای موفق	الگو گرفتن از کشورهای پیشرفته، الگو قرار دادن نمونه‌ها موفق ورزشی استفاده از دستاوردها موفق در زمینه سواد بدنی، بهره‌گیری از تجارب مثبت دیگران، استفاده از راهکارهای موفق در زمینه سواد بدنی، به کار بردن روش‌های موفق امتحان شده در زمینه توسعه سواد بدنی

مطابق جدول (۳) گزاره‌های اولیه، مفاهیم، مقولات فرعی و اصلی راهبردهای توسعه سواد بدنی جوانان شهر خرم‌آباد بررسی و دسته‌بندی شد. سپس از دل تحلیل داده‌های کیفی، پارادایم کدگذاری محوری تدوین شد و براساس آن، خط ارتباطی میان مقوله‌های پژوهش شامل شرایط علی، مقوله محوری، زمینه، شرایط مداخله‌گر، راهبرد کنش و واکنش و پیامدها مشخص شد. با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر ارائه الگوی توسعه سواد بدنی و شناسایی فرصت‌ها و چالش‌ها در این زمینه بود، براساس روش داده‌بنیاد اشتراووس و کوربین (۱۹۹۰) فرایند کدگذاری انجام شد و تعدادی از عوامل به‌عنوان عوامل علی که دلیلی برای نبود توسعه سواد بدنی بودند و درواقع مانع و مشکلاتی بودند که بیشتر جنبه شخصی داشتند، شناسایی شدند. همچنین عواملی به‌عنوان عواملی زمینه‌ای که بیشتر مربوط به سازمان بودند و در اثر فراهم نشدن این عوامل از طرف ارگان‌ها و سازمان‌های مربوط یا وجود نقص در این بخش بودند، شناسایی شدند. همچنین عوامل دیگری بودند که جنبه مداخله‌ای و تأثیرگذاری بر شرایط زمینه‌ای و علی داشتند که وجود مثبت آنان منجر به توسعه سواد بدنی و نبود یا نقص در آن بخش منجر به نبود توسعه می‌شد، شناسایی شدند. در ادامه براساس همین شرایط و عوامل، راهکارهایی برای توسعه سواد بدنی ارائه شد و درنهایت پیامد حاصل از ارائه راهکارهای توسعه سواد بدنی ارائه شد.

شکل (۱) پارادایم کدگذاری محوری و به عبارت دیگر، مدل فرایند کیفی پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۱- توسعه سواد بدنی جوانان شهر خرم‌آباد براساس نظریه داده‌بنیاد اشتراوس و کوربین

Figure 1- Development of physical literacy among youth in Khorramabad city based on Strauss and Corbin's foundational theory

با توجه به اینکه در پژوهش حاضر، محققان به دنبال شناسایی فرصت‌ها و چالش‌های توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد از دل یافته‌ها و اطلاعات به‌دست‌آمده از مصاحبه‌ها بودند، در ادامه فرصت‌ها و چالش‌های مربوط در جداول (۴) و (۵) آورده شده است.

جدول ۴- فرصت‌های موجود برای توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد

Table 4- Opportunities available for developing physical literacy among youth in Khorramabad city

ردیف Row	فرصت‌های توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد Opportunities for developing physical literacy among the youth of Khorramabad city	کدهای باز Open Source
1	شرایط اقلیمی مناسب شهر خرم‌آباد	شرایط آب‌وهوای مناسب خرم‌آباد، فضاهای طبیعی و بکر خرم‌آباد، محیط جغرافیای مناسب خرم‌آباد، وجود اماکن طبیعی در خرم‌آباد، بافت کمتر صنعتی خرم‌آباد
2	تعاملات اجتماعی مثبت و بالا در شهر خرم‌آباد	تعاملات اجتماعی بالا و مثبت در خرم‌آباد، روابط اجتماعی بالای مردم خرم‌آباد، بافت اجتماعی خوب، فعالیت‌های گروهی و جمعی مردم خرم‌آباد، بافت اجتماعی مناسب خرم‌آباد
3	متغیرهای جمعیت شناختی و ویژگی‌های شخصیتی مثبت مردم شهر خرم‌آباد	جوان بودن جمعیت مردم شهر خرم‌آباد، مردم ورزشکار و پویای خرم‌آباد، مردم ورزش دوست خرم‌آباد، پرنشاط بودن مردم خرم‌آباد، استقبال مردم خرم‌آباد از ورزش و فعالیت‌های بدنی، وجود جوانان فعال در خرم‌آباد

جدول ۴- فرصت‌های موجود برای توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد

Table 4- Opportunities available for developing physical literacy among youth in Khorramabad city

ردیف Row	فرصت‌های توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد Opportunities for developing physical literacy among the youth of Khorramabad city	کدهای باز Open Source
4	وجود نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده در زمینه سواد بدنی و علوم ورزشی در شهر خرم‌آباد	وجود اساتید تربیت بدنی متخصص در خرم‌آباد، وجود دانش‌آموختگان در رشته تربیت بدنی در خرم‌آباد، وجود نیروهای متخصص و باتجربه در زمینه سواد بدنی در خرم‌آباد، وجود متخصصان علوم ورزشی در خرم‌آباد
5	همکاری سازمان‌های مختلف در شهر خرم‌آباد	همکاری بین سازمان‌ها و نهادهای محلی در شهر خرم‌آباد، همکاری بین سازمان‌ها و نهادهای رسمی و دولتی در شهر خرم‌آباد، همکاری بین نهادهای مختلف در شهر خرم‌آباد، همکاری با سازمان‌های غیردولتی در شهر خرم‌آباد، همکاری با بخش خصوصی در شهر خرم‌آباد، همکاری مدارس و دانشگاه‌ها در شهر خرم‌آباد، همکاری بخش خصوصی و دولتی

جدول ۵- موانع و چالش‌های موجود برای توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد

Table 5- Obstacles and challenges to developing physical literacy among youth in Khorramabad city

ردیف Row	چالش‌ها و موانع توسعه سواد بدنی در خرم‌آباد Challenges and obstacles to developing physical literacy in Khorramabad	کدهای باز Open Source
1	نبود دانش و آگاهی در زمینه ضرورت و اهمیت سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد	دانش و آگاهی نداشتن افراد از اهمیت و ضرورت سواد بدنی، دانش و آگاهی کم افراد از اهمیت و ضرورت سواد بدنی، آگاهی کافی نداشتن نهادهای آموزشی از ضرورت و اهمیت سواد بدنی، انجام نشدن فعالیت‌های ترویج و آگاه‌سازی در زمینه سواد بدنی، نبود آگاهی‌بخشی در زمینه فعالیت‌های بدنی
2	کمبود انگیزه و علاقه‌مندی به توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد	نبود انگیزه کافی برای توسعه سواد بدنی، علاقه‌مندی کم به توسعه سواد بدنی، کمبود انگیزه به دلیل توانمندی جسمانی کم
3	ناترازی اقتصادی خانوار و فرصت‌های شغلی کم در شهر خرم‌آباد برای جوانان	اشتغال کم در خرم‌آباد، شغل‌هایی با درآمد کم، تقاضای زیاد شغلی و کم بودن مشاغل درخور، هزینه‌های زیاد زندگی، تورم زیاد، توانایی مالی کم خانواده‌ها، درآمد کم
4	فقر حرکتی در بین جوانان شهر خرم‌آباد	فرهنگ کم‌تحركی، تحرک کم، سبک زندگی غیرفعال، زندگی ماشینی، یکجانشینی
5	فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی‌ها (کمبود اماکن و امکانات ورزشی و محدودیت‌های دسترسی آسان)	کمبود سرانه‌های ورزشی، نبود یا کمبود مراکز حرکات اصلاحی، کمبود فضاهای ورزشی استاندارد، کمبود پارک‌های ورزشی، کمبود زمین‌های ورزشی، کمبود امکانات ورزشی، کمبود امکانات ورزشی تخصصی، کمبود تجهیزات ورزشی استاندارد، نبود دسترسی راحت و بی‌دغدغه به اماکن ورزشی، زمان نامناسب برخی از کلاس‌های ورزشی، برگزار نشدن برخی رشته‌ها ورزشی در برخی سالن‌ها، هزینه‌های زیاد کلاس‌های ورزشی

جدول ۵- موانع و چالش‌های موجود برای توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد

Table 5- Obstacles and challenges to developing physical literacy among youth in Khorramabad city

ردیف Row	چالش‌ها و موانع توسعه سواد بدنی در خرم‌آباد Challenges and obstacles to developing physical literacy in Khorramabad	کدهای باز Open Source
6	کمبود منابع مالی برای توسعه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد	بودجه کم سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، بودجه کم سازمان‌های دولتی ورزشی گران بودن وسایل و تجهیزات استاندارد ورزشی، هزینه‌بر بودن احداث مکان‌ها و سالن‌های ورزشی جدید
7	نبود حمایت	نبود حمایت خانواده، فقدان حمایت کافی سازمان‌ها و نهادهای مربوط، نبود حمایت مسئولان، نبود حمایت کافی از طرف مدارس و دانشگاه‌ها
8	کارایی سطح پایین و ضعف بخش خصوصی	کارایی نداشتن بخش خصوصی، فقدان توسعه و گسترش بخش خصوصی، فقدان همکاری و تعاملات بخش خصوصی
9	کیفیت پایین آموزش	کم بودن برنامه‌های آموزشی در زمینه سواد بدنی، ناکافی بودن آموزش‌ها در زمینه سواد بدنی، مناسب و به‌روز نبودن آموزش‌ها در زمینه توسعه سواد بدنی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی توسعه سواد بدنی در جوانان شهر خرم‌آباد براساس چالش‌ها و فرصت‌های موجود بود؛ بر همین اساس، مقولات شناسایی شده برای توسعه الگوی سواد بدنی در سه بخش عوامل علی، عوامل مداخله‌گر و عوامل زمینه‌ای جای گرفتند و براساس این مقولات شناسایی شده برای این سه بخش راهکارهایی به‌منظور توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد توسط مصاحبه‌شوندگان ارائه شد. درنهایت پیامدهای حاصل از به‌کارگیری این راهکارها بررسی شدند. همچنین در این پژوهش فرصت و چالش‌های موجود در شهر خرم‌آباد در راستای توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد بررسی شد.

طبق تحلیل‌های انجام‌شده مقوله‌های کمبود انگیزش و آگاهی، محدودیت اقتصادی خانوار، محدودیت‌های زندگی مدرن به‌عنوان عوامل علی مشخص شدند. یافته‌های حاصل از مصاحبه‌ها نشان داد، نبود توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد ناشی از عوامل متعددی است. یکی از عوامل کلیدی، کمبود دانش و آگاهی درخصوص مفهوم سواد بدنی، اهمیت آن و نقش آن در ارتقای کیفیت زندگی است. این فقدان آگاهی منجر به شکل‌گیری نگرش منفی و بی‌اهمیت جلوه دادن سواد بدنی شده و درنتیجه انگیزه و تمایل جوانان برای توسعه آن را کاهش داده است. علاوه بر این، موانع اقتصادی خانوار نقش بسزایی در این زمینه ایفا می‌کند. با توجه به ماهیت غیرصنعتی و کوچک بودن شهر خرم‌آباد، فرصت‌های شغلی با درآمد زیاد محدود بوده و جوانان به دلیل درآمد کم، تورم و هزینه‌های زیاد زندگی، ناگزیر به اشتغال طولانی‌مدت هستند؛ این امر زمان و انرژی کافی برای فعالیت‌های مرتبط با سواد بدنی را از آنان سلب می‌کند. سرانجام محدودیت‌های آپارتمان‌نشینی و پیامدهای آن از جمله فقر حرکتی، یکجانشینی و کاهش تحرک به شکل‌گیری فرهنگی بی‌تحرک در بین جوانان خرم‌آباد منجر شده است. درمجموع می‌توان گفت که توسعه سواد بدنی در بین جوانان این شهر با چالش‌های چندوجهی مرتبط با آگاهی، اقتصاد و سبک زندگی شهری مواجه است.

مقولات فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی، موانع آموزشی، موانع اجتماعی و مالی و نبود کارایی به‌عنوان شرایط زمینه‌ای مؤثر بر سواد بدنی جوانان شهر خرم‌آباد شناسایی شدند. اشاره شد که کمبود اماکن و فضاهای ورزشی استاندارد، کمبود

پارک‌های ورزشی، کمبود وسایل و تجهیزات استاندارد و حتی کمبود وسایل ورزشی استاندارد و سالم در پارک‌ها بر نبود توسعه سواد بدنی و افزایش فعالیت بدنی جوانان شهر تأثیرگذار است. از طرفی جوانان از جمله بانوان به دلایلی همچون زمان نامناسب کلاس‌های ورزشی، رایج نبودن فرهنگ ورزش کردن بانوان در فضاهایی مانند پارک و استفاده از وسایل ورزشی پارک‌ها در شهر، دسترسی راحت و بی‌دغدغه به اماکن و کلاس‌های ورزشی نداشتند و همین موارد از جمله دلایل نبود توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر بود. عامل مهم دیگری که به عنوان شرایط زمینه‌ای شناسایی شد، موانع آموزشی بود. مقوله موانع آموزشی خود دربرگیرنده کیفیت آموزشی ضعیف و تخصص سطح پایین تعلیم‌دهندگان بود. یکی از موارد مهم در این زمینه، کم بودن کلاس‌های آموزشی در زمینه آگاهی‌بخشی و آموزش در زمینه سواد بدنی بود که این عامل خود دلیلی بر آگاهی و دانش نداشتن جوانان در زمینه سواد بدنی بود. اگر آموزش‌های کافی و باکیفیت مناسب برقرار باشد، سطح اطلاعات جوانان افزایش می‌یابد و بیشتر به توسعه سواد بدنی خود ترغیب خواهند شد. عامل دیگر، تخصص پایین تعلیم‌دهندگان در زمینه سواد بدنی بود. براساس یافته‌های حاصل از مصاحبه‌ها مشخص شد که شهر خرم‌آباد از افراد تحصیل کرده و اساتید رشته تربیت بدنی برخوردار بود، اما احتمال دارد که در این زمینه با اساتید متخصص و تحصیل کرده‌های این رشته به نحو خوب ارتباط برقرار نشده و از آنان در این زمینه کمک گرفته نشده است؛ به همین دلیل تخصص پایین تعلیم‌دهندگان به عنوان یکی از موانع مهم در زمینه توسعه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد شناسایی شد. در همین رابطه مصاحبه شونده شماره ۵ بیان کرد: «با وجود اینکه در شهر خرم‌آباد افراد تحصیل کرده و اساتید متخصص در رشته تربیت بدنی وجود دارند که آشنا با سواد بدنی هستند، ولی متأسفانه در برنامه‌ریزی‌ها از این افراد استفاده نمی‌شود». در نهایت موانع اجتماعی و اقتصادی به عنوان عامل دیگر در دسته شرایط زمینه‌ای شناسایی شد که منجر به نبود توسعه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد شد. بودجه کم اختصاص داده شده به نهادهای ورزشی و از طرفی گران بودن وسایل و تجهیزات ورزشی از عوامل مهم زمینه‌ای برای تجهیز نکردن و توسعه نیافتن اماکن ورزشی در شهر خرم‌آباد محسوب می‌شوند. از طرفی فقدان حمایت خانواده‌ها و مسئولان و همچنین نبود حمایت مدارس و دانشگاه‌ها از عوامل مهم در زمینه اطلاع و آگاهی نداشتن جوانان از ضرورت و اهمیت سواد بدنی و در نهایت توسعه نیافتن این پدیده بسیار مهم بود. در نهایت بخش خصوصی که می‌تواند یکی از قطب‌های مهم و تأثیرگذار در زمینه توسعه سواد بدنی و فعالیت‌های بدنی جوانان در سطح شهر باشد، متأسفانه طبق یافته‌ها مشخص شد که این بخش نیز کارایی کافی در این زمینه ندارد و از عوامل مهم زمینه‌ای دیگری بود که دلیلی بر فقدان توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد شده بود.

در ارتباط با عوامل مداخله‌ای توسعه سواد بدنی، مطابق با یافته‌ها، اولین مورد محیط اجتماعی و فرهنگی ایده‌آل در شهر خرم‌آباد بود که مصاحبه‌شوندگان به اتفاق به آن اشاره کردند. آنان بیان کردند که شهر خرم‌آباد از شرایط اقلیمی مناسبی همچون آب‌وهوای مناسب، هوای پاک، محیط جغرافیایی مناسب، فضاهای تفریحی طبیعی بکر برخوردار است که همگی این موارد برای اینکه شرایط برای فعالیت بدنی جوانان در این شهر فراهم است، مهم هستند. همان طور که مشخص است، استفاده بهینه از ظرفیت‌های طبیعی شهر خرم‌آباد در حوزه ورزش و سواد بدنی توسط سازمان‌ها و ارگان‌های مربوط می‌تواند به طور درخوتوجهی به افزایش سطح فعالیت بدنی شهروندان و در نتیجه توسعه سواد بدنی آنان منجر شود. توسعه ورزش‌هایی که امکان انجام آن‌ها در طبیعت وجود دارد، در این راستا حائز اهمیت فراوان است. همان طور که می‌دانیم، برای شروع و ادامه فعالیت‌های بدنی وجود یک انگیزه بسیار مهم است و چه‌بسا دیده شده است افرادی که در ورزش‌های گروهی مشارکت می‌کنند، آن ورزش را به مدت طولانی‌تری ادامه می‌دهند. یک مورد دیگر از شرایط اجتماعی مناسب در شهر خرم‌آباد که به آن اشاره شد، تعاملات اجتماعی بالا و مثبت مردم شهر خرم‌آباد بود که میزان مشارکت‌های اجتماعی و فعالیت‌های گروهی را افزایش می‌دهد. از طرفی اشاره شد که درصد زیادی از مردم شهر خرم‌آباد

را جوانان تشکیل می‌دهند و مهم‌تر از این مسئله علاقه‌مندی جوانان به ورزش و ورزش دوست بودن جوانان این شهر است؛ در نتیجه جوانان بیشتر به انجام فعالیت‌های بدنی و توسعه سواد بدنی خود ترغیب می‌شوند. از طرفی دیگر، طبق یافته‌ها، شهر خرم‌آباد از منابع انسانی همچون اساتید تربیت‌بدنی در حوزه علوم ورزشی و همچنین معلمان و مربیان متخصصی که در حوزه سواد بدنی تجربه و تخصص داشتند غنی بود که اگر از این ظرفیت به‌خوبی استفاده شود، منجر به توسعه سواد بدنی در بین جوانان خواهد شد و همچنین وجود ضعف در بخش تخصص پایینین تعلیم‌دهندگان از این طریق پوشش داده خواهد شد. در نهایت بیان شد که در زمینه مسائل مالی باید گشایش‌هایی همچون اختصاص بودجه کافی به سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، کمک به مجهز کردن اماکن و فضاهای ورزشی و همچنین تهیه لوازم و تجهیزات استاندارد ورزشی حاصل شود. اشاره شد که در این امر می‌توان از شهرداری‌ها و خیرین شهر می‌توان کمک کرد.

راهبردها کنش‌ها یا برهم‌کنش‌های خاصی هستند که از پدیده محوری منتج می‌شوند که در این مطالعه مقوله‌های آگاهی بخشی و فرهنگ‌سازی، ایجاد انگیزه و علاقه‌مندی، تحقیق و پژوهش، نیروی انسانی متخصص، استفاده از فناوری، تغییرات در رویکردها و برنامه‌ریزی‌ها، بهره‌گیری از الگوها و تجارت موفق، فراهم کردن زیرساخت‌ها و دسترسی، توسعه سیاست‌های حمایتی و مشارکت، نظارت و ارزیابی در دسته راهبردها قرار گرفتند. در توضیح این یافته می‌توان بیان کرد که در وهله اول باید اقداماتی در جهت تغییر دیدگاه و نگرش‌ها به موضوع فعالیت بدنی و همچنین توسعه سواد بدنی انجام شود و آنان را درباره اهمیت و ضرورت این مسئله آگاه کرد و انگیزه و علاقه‌مندی در آنان به وجود آورد. باید این آگاهی‌بخشی را از راه‌ها و روش‌های مختلف همچون ارائه مشاوره‌های ورزشی، ترویج سبک زندگی فعال، آشناسازی جوانان با الگوهای ورزشی و غیره انجام داد و باید از مسیرهای مختلفی همچون از طریق خانواده، گروه همسالان، مدارس، فضای مجازی، رسانه‌های ملی و غیره ارائه کرد و نوعی فرهنگ ورزشی را بین جوانان و نوجوانان شهر غالب کرد تا از این طریق دانش و آگاهی جوانان درباره اهمیت موضوع فعالیت‌های بدنی و سواد بدنی افزایش یابد و در نهایت منجر به شکل‌گیری دیدگاه و نگرش مثبت به این مسئله در بین آنان شود. بعد از آگاه‌سازی باید از طریق اقداماتی همچون ایجاد شرایط رقابتی، برگزاری مسابقات ورزشی، برگزاری جشنواره‌ها و همایش‌های ورزشی خانوادگی مثل پیاده‌روی خانوادگی، مسابقات ورزشی خانوادگی و غیره، اهدای جوایز مادی، در نظر گرفتن تخفیف‌های مالی به‌منظور استفاده از اماکن ورزشی برای فعالان و برندگان مسابقه و توسعه ورزش همگانی، توسعه ورزش در مدارس و دانشگاه‌ها، تأکید پیوسته بر اهمیت این موضوع میزان انگیزه و علاقه‌مندی جوانان را نسبت به فعالیت‌های بدنی افزایش داد و از این طریق سواد بدنی را در بین آنان توسعه داد. عامل دیگری که در این بخش به‌عنوان راهبرد در جهت توسعه سواد بدنی مطرح شد، تحقیق و پژوهش بود. مطابق این مقوله، نهادهای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریز در وهله اول باید از طریق تحقیق و پژوهش نیازسنجی کنند و با توجه به قوت‌ها و ضعف‌ها و همچنین فرصت‌ها و تهدیدهایی که در شهر وجود دارد، برنامه‌ریزی کنند. راهکار دیگری که مصاحبه‌شوندگان اظهار کردند این بود که نهادهای تصمیم‌گیری و آموزشی باید در برنامه‌ریزی‌ها و سیستم آموزشی تغییراتی را به وجود آورند. برای توسعه سواد بدنی باید برنامه جامع و منسجم در زمینه سواد بدنی طراحی شود. مورد مهم دیگری که در زمینه برنامه‌ریزی اشاره کردند، این بود که باید برنامه‌ریزی‌ها به صورت استانی و غیرمتمرکز باشد. با توجه به اینکه شرایط اقلیمی و آب و هوایی هر استانی متفاوت است، برنامه جامع سراسری کاربرد زیادی نخواهد داشت. در برنامه‌ریزی نیز باید از متخصصان این حوزه استفاده کرد. اقدام دیگری که به آن اشاره کردند، ایجاد تغییرات در سیستم آموزشی از طریق اقداماتی همچون ادغام آموزش‌های حرکتی در برنامه‌های درسی، تدوین برنامه‌های آموزشی منظم و هدفمند در زمینه سواد بدنی، آموزش‌های نظری و عملی در زمینه سواد بدنی، افزایش کیفیت منابع آموزشی و غیره بود که می‌توان در آموزش تغییراتی به وجود آورد. همچنین پیشنهاد کردند که نهادهای آموزشی از طریق به‌کارگیری

فناوری همچون نرم‌افزارهای آموزشی، نرم‌افزارهای برنامه‌ریزی و تمرینات ورزشی، نرم‌افزارهای حرکات اصلاحی، ساعت‌های هوشمند و غیره استفاده کنند و از این طریق کیفیت آموزش را افزایش دهند. در همین راستا اشاره شد که برای بهره‌وری بیشتر باید از تجارب افراد موفق در زمینه سواد بدنی و همچنین قهرمانان و الگوهای ورزشی استفاده کرد. عامل مهم دیگری که مصاحبه‌شوندگان در جهت توسعه سواد بدنی در سطح شهر خرم‌آباد مطرح کردند، جذب نیروی انسانی متخصص در زمینه سواد بدنی در مدارس، دانشگاه‌ها و سازمان‌ها و باشگاه‌های ورزشی بود. همچنین بیان کردند که می‌توان نیروی انسانی مستعد را جذب کرد و از طریق اساتید متخصص در این زمینه این نیروها را آموزش داد. مسئله مهم دیگری که مصاحبه‌شوندگان در زمینه نیروی انسانی مطرح کردند، این بود که در شهر خرم‌آباد نیروی انسانی متخصص در زمینه سواد بدنی وجود دارد. مسئله مهمی که در این زمینه وجود دارد، به‌کارگیری و کمک گرفتن از این نیروهای متخصص و باتجربه بومی در سطح شهر جهت توسعه سواد بدنی است. عامل مهم دیگری که به‌عنوان راهبرد به آن اشاره شد، فراهم کردن زیرساخت‌ها و امکانات بود. همان‌طور که فقدان زیرساخت‌ها مانع در مسیر توسعه سواد بدنی قلمداد شده است، در بخش راهکارها باید به این بخش توجه ویژه‌ای شود و زیرساخت‌ها را همچون فراهم کردن اماکن و فضاهای ورزشی و فراهم کردن وسایل و تجهیزات ورزشی استاندارد برای اماکن ورزشی مهیا کرد. با توجه به هزینه‌بر بودن این کار و محدود بودن منابع مالی می‌توان از خیرین شهر، شهرداری‌ها و ترجمان‌های دولتی و غیردولتی دیگر برای محقق شدن این امر مهم استفاده کرد. راهکار دیگری که مطرح شد، توسعه سیاست‌های حمایتی و مشارکتی بود. در همین راستا پیشنهاد داده شد که باید از ورزشکاران و قهرمانان محلی و بومی حمایت‌های عاطفی و مادی شود تا از این طریق هم این ورزشکاران ترغیب به ادامه فعالیت شوند و هم دیگر جوانان با دیدن این الگوها ترغیب به شروع و ادامه فعالیت شوند. از طرفی به جذب حمایت‌های مالی نیز اشاره شد که از طریق جذب خیر، جذب سرمایه‌گذار و جذب حمایت مالی از سازمان‌های دولتی و غیردولتی در جهت توسعه سواد بدنی در سطح شهر اقدام مثبت صورت گیرد. درنهایت آخرین مقوله مطرح‌شده در دسته راهبردها، مقوله ارزیابی و نظارت بر روند اجرای فعالیت‌های بدنی و میزان توسعه سطح سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد بود. در حال حاضر، شهر خرم‌آباد از ظرفیت محدودی برای اجرای کامل و دقیق ارزیابی‌های مدنظر (شامل پایگاه‌های سنجش و آزمون‌های نورم‌دار) برخوردار است. برخی امکانات و فضاهای ورزشی موجود هستند، اما تجهیزات تخصصی، نیروی انسانی آموزش‌دیده و پروتکل‌های مدون ارزیابی سواد بدنی به صورت جامع در دسترس نیستند؛ بنابراین پیشنهاد شد که در مکان‌های مختلفی همچون مدارس، دانشگاه‌ها و پایگاه‌های ویژه ارزیابی با روش‌های مختلف مانند خوداظهاری افراد، پرسشنامه، روش‌های میدانی، برگزاری آزمون‌های حرکتی و غیره، براساس معیارهای مختلف همچون نورم‌های جهانی، آزمون‌های استاندارد، نورم‌های رده‌های سنی مختلف و غیره در بازه‌های زمانی مختلف، بر روند اجرا و توسعه سطح سواد بدنی نظارت و ارزیابی شود. درنهایت نتایج ارزیابی برای بررسی و نتیجه‌گیری در این زمینه که تا چه اندازه به اهداف مشخص‌شده نزدیک شده‌اند، ارائه شود و تصمیمات و برنامه‌ریزی‌های بعدی براساس همین نتایج ارزیابی برای حصول نتایج بهتر در زمینه توسعه سواد بدنی در بین جوانان انجام شود. در توضیح این یافته می‌توان بیان کرد که یکی از مشهودترین نتایج و پیامد ورزش کردن تأثیرات ورزش بر سلامت جسمانی است. افرادی که فعالیت‌های بدنی و ورزشی در برنامه روزمره آنان قرار دارد و از نظر سواد بدنی در سطح بالایی قرار دارند، عملکرد سیستم بدنی و مهارت‌های جسمانی و بدنی آنان بهبود می‌یابد و از نظر ویژگی‌های ظاهری همچون تناسب‌اندام و غیره بهبود پیدا می‌کنند. پیامد دیگر فعالیت‌های بدنی بر شرایط روحی و روانی جوانان است. افرادی که به طور منظم ورزش را در برنامه روزانه خود قرار می‌دهند، از نشاط و شادابی، اعتمادبه‌نفس، امید به زندگی و بهره‌وری شناختی بیشتری برخوردارند، توانایی کنترل و مدیریت بهتر استرس و اضطراب‌های ناشی از زندگی را دارند و احساس مفید و مهم بودن بیشتری نسبت به خود دارند که تمامی این موارد بر کیفیت زندگی این دسته از جوانان

تأثیرگذار است. پیامد دیگری که در اثر توسعه سواد بدنی در بین جوانان مطابق با اظهارات مصاحبه‌شوندگان طبق تجارت آنان حاصل شد، پیامد اجتماعی بود. بالا بودن سطح سواد بدنی در بین جوانان باعث می‌شود آنان از نظر مهارت‌های اجتماعی وضعیت بهتر و سطح بالاتری داشته باشند، روابط بین فردی و اجتماعی آنان بهبود یابد، میزان پذیرش اجتماعی آنان بیشتر باشد و ورزش و فعالیت بدنی منجر به پیشگیری از بروز آسیب‌های اجتماعی می‌شود. مورد دیگری که در نتیجه توسعه سواد بدنی در بین جوانان حاصل شد، پیامد تحصیلی و شغلی بود که فعالیت بدنی منجر به افزایش بهره‌وری در محیط کار و همچنین در تحصیل و پیشرفت تحصیلی می‌شود و همچنین توسعه سواد بدنی به افرادی که استعداد و انگیزه کسب موفقیت و رسیدن به قهرمانی در یک رشته خاص را دارند، کمک می‌کند آن‌ها بهتر و راحت‌تر به این اهداف دست پیدا کنند. بخش حاضر پژوهش، اهمیت چندوجهی توسعه سواد بدنی را آشکار می‌کند. یافته‌های این مطالعه مبنی بر نقش حیاتی سواد بدنی در ارتقای ابعاد مختلف سلامت با نتایج تحقیقات پیشین همسوست؛ از جمله ادواردز و همکاران (۲۰۱۷)، بارت و همکاران (۲۰۲۱) و آنیکو و همکاران (۲۰۲۳) که به طور مستقل بر اهمیت سواد بدنی در بهبود سلامت جسمانی و شناختی تأکید کرده‌اند. این مطالعات شواهدی محکم را در خصوص ارتباط مثبت بین سطح سواد بدنی و شاخص‌های مختلف سلامت ارائه داده‌اند. این همخوانی بیش از پیش بر اهمیت برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات مؤثر در راستای ارتقای سواد بدنی و به تبع آن بهبود سلامت عمومی جامعه تأکید می‌کند.

در ادامه یافته‌ها، مقوله‌هایی با عنوان فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد از دل مصاحبه‌ها شناسایی شد که به این فرصت‌ها و چالش‌ها اشاره می‌شود. مقوله‌های شرایط اقلیمی مناسب شهر خرم‌آباد، تعاملات اجتماعی مثبت و بالا در شهر خرم‌آباد، متغیرهای جمعیت‌شناختی و ویژگی‌های شخصیتی مثبت مردم شهر خرم‌آباد، وجود نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده در زمینه سواد بدنی و علوم ورزشی در شهر خرم‌آباد و همکاری سازمان‌های مختلف در شهر خرم‌آباد به عنوان فرصت‌های پیش روی توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد شناسایی شدند. در رابطه با این یافته می‌توان بیان کرد طبق اظهار مصاحبه‌شوندگان، شهر خرم‌آباد از شرایط اقلیمی مناسبی همچون آب و هوای مناسب و داشتن مناظر و طبیعت بکر برخوردار است و بافت کم‌ترصنعتی این شهر نیز برای انجام فعالیت‌های بدنی مناسب است. همچنین بیان شد، اکثر مردم شهر خرم‌آباد را قشر جوان تشکیل می‌دهند و از طرفی این قشر به ورزش علاقه‌مندند و ورزش‌دوست هستند که این امر یک ویژگی مثبت برای ایجاد انگیزه و شروع و ادامه فعالیت‌های بدنی در بین این قشر محسوب می‌شود. از دیگر مواردی که در این بخش به آن اشاره شد، برخورداری شهر خرم‌آباد از نیروهای متخصص و تحصیل کرده و اساتید باتجربه و متخصص در حوزه علوم ورزشی و سواد بدنی بود که اگر از این ظرفیت به‌خوبی استفاده شود، می‌توان سطح فعالیت بدنی را در بین جوانان این شهر به‌خوبی افزایش داد. اشاره شد که در شهر خرم‌آباد خوشبختانه همکاری خوبی بین سازمان‌ها و نهادهای مختلف رسمی و غیررسمی وجود دارد که این همکاری و مشارکت نیز در توسعه سواد بدنی در شهر حسن به حساب می‌آید؛ بنابراین اگر فعالان این حوزه از این ظرفیت‌ها و فرصت‌های موجود در شهر خرم‌آباد به‌خوبی استفاده کنند، می‌توانند سواد بدنی را در بین جوانان توسعه دهند. در مقابل این فرصت‌ها مصاحبه‌شوندگان از مقوله‌هایی با عنوان چالش‌ها و موانع توسعه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد در بین جوانان یاد کردند که اشاره می‌شود. مقوله‌های نبود دانش و آگاهی در زمینه ضرورت و اهمیت سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد، کمبود انگیزه و علاقه‌مندی به توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد، ناترازی اقتصادی خانوار و فرصت‌های شغلی کم در شهر خرم‌آباد برای جوانان، فقر حرکتی در بین جوانان شهر خرم‌آباد، فقدان زیرساخت‌ها و دسترسی‌ها (کمبود اماکن و امکانات ورزشی و محدودیت‌های دسترسی آسان)، کمبود منابع مالی برای توسعه سواد بدنی در شهر خرم‌آباد، فقدان حمایت، کارایی پایین و ضعف بخش خصوصی، کیفیت پایین آموزش به عنوان موانع و چالش‌های توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد شناسایی شدند. در این رابطه می‌توان بیان کرد که

یکی از موانع مهم بر سر راه توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد، آگاهی نداشتن آنان از ضرورت و اهمیت توسعه سواد بدنی و تأثیر بر ابعاد مختلف زندگی و کیفیت زندگی آنان بود. همچنین اشاره شد، به دلیل مشکلاتی همچون نبود فرصت‌های شغلی درخور، درآمد کم جوانان، ناترازی اقتصادی خانوار، فقدان حمایت خانواده و حمایت کم جامعه، فرهنگ کم‌حرکتی و فقر حرکتی بر آنان غالب شده است و آنان انگیزه و علاقه‌مندی کم به توسعه سواد بدنی دارند. از طرفی موانع و مشکلات مالی سازمان‌های متولی و توسعه‌دهنده ورزش و فعالیت بدنی در شهر خرم‌آباد و همچنین فقدان و کمبود زیرساخت‌ها و امکانات همچون اماکن ورزشی استاندارد و کافی و وسایل و تجهیزات استاندارد و کارایی کم بخش خصوصی، از موانع دیگر توسعه سواد بدنی در بین جوانان شهر خرم‌آباد بودند.

پیشنهاد می‌شود که مسئولان مربوط با بهره‌گیری نظام‌مند از ظرفیت‌های شناسایی شده در چارچوب سیاست‌گذاری منطقه‌ای سواد بدنی را در بین جوانان شهر خرم‌آباد توسعه دهند و از این طریق کیفیت زندگی آنان و درنهایت سلامت جامعه را افزایش دهند. با توجه به یافته‌های پژوهشی و پیامدهای مثبت توسعه سواد بدنی بر سلامت و کیفیت زندگی جوانان شهر خرم‌آباد، ضروری است مسئولان با رویکردی چندوجهی، ابتدا درخصوص اهمیت و ضرورت سواد بدنی در بین جوانان آگاهی‌سازی گسترده و هدفمند انجام دهند. این آگاه‌سازی باید از طریق رسانه‌های جمعی، برنامه‌های آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها و همچنین فعالیت‌های گروهی و عمومی صورت گیرد. در مرحله دوم، ایجاد انگیزه و علاقه‌مندی در جوانان برای توسعه سواد بدنی از طریق برنامه‌ریزی برای آموزش‌های جذاب و متنوع، ارائه الگوهای مناسب و ترویج فعالیت‌های بدنی گروهی، امری حیاتی است. درنهایت، فراهم آوردن زیرساخت‌های مناسب، رفع موانع موجود، ارائه خدمات حمایتی و مشاوره‌ای نقش اساسی در تسهیل و تسریع فرآیند توسعه سواد بدنی در بین جوانان خواهد داشت. این اقدامات جوانان را در جهت نیل به منافع حاصل از توسعه سواد بدنی یاری خواهند کرد.

پیام مقاله

هدف این مطالعه، ایجاد مدل توسعه سواد بدنی برای جوانان خرم‌آباد بود که به چالش‌ها می‌پردازد و از فرصت‌ها بهره‌برداری می‌کند. این مدل، عوامل مؤثر بر سواد بدنی را به عناصر علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای دسته‌بندی می‌کند، راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهد و تأثیر آن‌ها را بررسی می‌کند. این پژوهش بر استفاده از منابع طبیعی خرم‌آباد برای ورزش به‌منظور افزایش سطح فعالیت شهروندان و ارتقای سواد بدنی از طریق برنامه‌ها و سیاست‌های متناسب تأکید دارد.

ملاحظات اخلاقی

تمامی موازین اخلاقی پژوهش ازجمله محرمانگی اطلاعات شرکت‌کنندگان، ارسال نشدن همزمان مقاله به نشریات دیگر، رعایت اصول اخلاق در پژوهش و مشارکت آزادانه آنان، به طور کامل رعایت شده است.

مشارکت نویسندگان

ایده‌پردازی، نوشتن مقاله، مجری پروژه: مجید محمدی
جمع‌آوری داده‌ها، مرور ادبیات: حشمت علیکرمی
تحلیل داده‌ها، بازبینی و ویرایش: زهرا کریمی

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

این پژوهش برگرفته از یک طرح تحقیقاتی برای اداره ورزش و جوانان استان لرستان است. از زحمات و تلاش بی‌دریغ افرادی که در تهیه این مجموعه همکاری کردند، تشکر می‌کنیم و موفقیت همه آن‌ها را از خداوند متعال خواهانیم.

منابع

1. Anico, S., Wilson, L., Eyre, E., Smith, E. (2023). 'The effectiveness of school-based run/walk programmes to develop physical literacy and physical activity components in primary school children: A systematic review', *Journal of Sports Sciences*. (In Press). <https://doi.org/10.1080/02640414.2023.2174720>.
2. Bellows, L. L., Johnson, S. L., Davies, P. L., Anderson, J., Gavin, W. J., & Boles, R. E. (2013). The Colorado LEAP study: Rationale and design of a study to assess the short-term longitudinal effectiveness of a preschool nutrition and physical activity program. *BMC Public Health*, 13 (11), 46-52. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-1146>.
3. Barnett, L. M., Mazzoli, E., Hawkins, M., Lander, N., Lubans, D. R., Caldwell, S., & Salmon, J. (2022). Development of a self-report scale to assess children perceived physical literacy. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 27 (1), 91-116. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1849596>.
4. Cornish, K., Fox, G., Fyfe, T., Koopmans, E., Pousette, A., & Pelletier, C. A. (2020). Understanding physical literacy in the context of health: a rapid scoping review. *BMC Public Health*, 20(1), 1-19. <https://doi.org/10.1186/s12889-020-09583-8>.
5. Choi, S. M., Sum, R. K., Leung, E., & Ng, K. (2018). Relationship between perceived physical literacy and physical activity levels among Hong Kong adolescents. *PLoS One*, 13(8), 20-26. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0203105>.
6. Durden-Myers, E. J., & Whitehead, M. E. (2018). Operationalizing physical literacy: Special issue editorial. *Journal of Teaching in Physical Education*, 37(3), 234-236. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2018-0130>.
7. Edwards, L. C., Bryant, A. S., Keegan, R. J., Morgan, K., & Jones, A. M. (2017). Definitions, foundations and associations of physical literacy: A systematic review. *Sports Medicine*, 47(1), 113-126. <https://doi.org/10.1007/s40279-016-0560-7>.
8. Farrey, T., & Isard, R. (2015). *Physical literacy in the United States: A Model, Strategic Plan, and Call to Action*. Washington, DC: The Aspen Institute.
9. International Physical Literacy Association. (2017). About us. Retrieved from, <https://www.physical-literacy.org.uk>.
10. Keegan, R. J., Barnett, L. M., Dudley, D. A., Telford, R. D., Lubans, D. R., Bryant, A. S., & Evans, J. R. (2019). Defining physical literacy for application in Australia: A modified Delphi method. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(2), 105-118. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2018-0264>.
11. Lee, J., Zhang, T., Chu, T. L. A., Zhang, X., Weiller-Abels, K. H., & Keller J. (2019). Comprehensive School Physical Activity Program and physical literacy: Exploring preservice elementary classroom teachers' perspectives. *Advances in Physical Education*, 9(04), 314-320. <https://doi.org/10.4236/ape.2019.94022>.
12. Mohammadi, M., Elahipanah, E., & Amani-Shalamzar, S. (2023). The role of the cultural environment in the development of physical literacy and physical activity of Iranian children. *BMC Pediatrics*. <https://doi.org/10.1186/s12887-023-04297-3>.
13. Mohammadzadeh, M., Sheikh, M., Homenian, D., & Bagherzadeh, F. (2021). Presenting a conceptual model for the development of physical literacy in Iran: theoretical application of foundation data. *Quarterly Journal of Educational Sports*, 9(25), 195-220. <https://doi.org/10.22089/res.2021.9268.1933>. [In Persian].
14. Martins, J., Onofre, M., Mota, J., Murphy, C., Repond, R. M., Vost, H., & Dudley, D. (2021). International approaches to the definition, philosophical tenets, and core elements of physical literacy: A scoping review. *Prospects*, 50(1), 13-30. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09466-1>.

15. MirAli, M., Bahram, A., & Ghadiri, F. (2019). Modeling the physical literacy theory in ten-year old female students in ahvaz educational district one. *Sport Psychology Studies*, 28(1), 1-12. <https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.2516.1268>. [In Persian].
16. Physical and Health Education Canada. (2010). What is the relationship between physical education and physical literacy? Retrieved from www.pheducanada.ca.
17. Shortt, C. A., Webster, C. A., Keegan, R. J., Egan, C. A., & Brian, A. S. (2019). Operationally conceptualizing physical literacy: Results of a Delphi study. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(2), 91-104. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2018-0202>.
18. Simpson, A., Rosenberg, M., Ward, B., Thornton, A. L., Derbyshire, A., & Jackson, B. (2022). Primary school teacher outcomes from online professional development for physical literacy: A randomized controlled trial. *Psychology of Sport and Exercise*, 61(2), 102-199. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2022.102199>.
19. Strauss A., & Corbin J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Newbury Park, CA: Sage.
20. Valadi, S., & Hamidi, M. (2020). Studying the level of physical literacy of students aged 8 to 12 years. *Research on Educational Sport*, 8(20), 205-226. <https://dx.doi.org/10.22089/res.2018.5090.1388>. [In Persian].
21. Warburton, D. E., Nicol, C. W., & Bredin, S.S. (2006). Health benefits of physical activity: The evidence. *Canadian Medical Association Journal*, 174(6), 801-809. <https://doi.org/10.1503/cmaj.051351>.
22. Whitehead, M. (2010). *Physical literacy: Throughout the lifecourse*. London: Routledge.
23. Whitehead, M. (2019). *Definition of physical literacy: Developments and issues Physical Literacy across the World*. London: Routledge.